

15 ΟΚΤ. 2012

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ  
ΠΡΟΝΟΙΑΣ  
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ  
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ  
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ**

**Αθήνα , 12 Οκτωβρίου 2012**  
Αριθ. Πρωτ.:369

**ΠΡΟΣ:** Τη Βουλή των Ελλήνων  
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου  
Τμήμα Ερωτήσεων  
Αθήνα

**Ταχ. Δ/νση:** Πειραιώς 40  
**Ταχ. Κώδικας:** 101 82 - Αθήνα  
**ΤELEFAX:** 2105203872  
**Πληροφορίες:** Ζ. Αδαμοπούλου  
**Τηλέφωνο:** 2131516472  
**e-mail:** [ypertns@ypakp.gr](mailto:ypertns@ypakp.gr)

**ΘΕΜΑ:** Μέριμνα για πολύτεκνους

**ΣΧΕΤ:** Η με αρ. Πρωτ.1698/14-9-2012 ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Χ. Παππά, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης της υπογεννητικότητας και για την άμβλυνση του δημογραφικού προβλήματος στη χώρα μας, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας εφαρμοζει μία σειρά μέτρων τόσο σε θεσμικό όσο και οικονομικό επίπεδο για την προστασία και την ενίσχυση των τρίτεκνων και πολύτεκνων οικογενειών.

Συγκεκριμένα, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του Ν.1892/90 (ΦΕΚ 101Α'), όπως ισχύει σήμερα, χορηγείται το επίδομα τρίτου παιδιού, το πολυτεκνικό επίδομα καθώς και η ισόβια πολυτεκνική σύνταξη. Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3454/2006 (ΦΕΚ 75 Α'), προβλέπεται ότι στη μητέρα που αποκτά τρίτο παιδί και για κάθε παιδί πέραν του τρίτου χορηγείται εφάπαξ παροχή 2.000 ευρώ. Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 3631/08 (ΦΕΚ 6 τ.Α') θεσπίσθηκε η χορήγηση πολυτεκνικού επιδόματος στις τρίτεκνες οικογένειες από 1-1-2008.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο των νέων δημοσιονομικών συνθηκών, προκειμένου να υπάρξει εξορθολογισμός των οικογενειακών επιδομάτων με τις διατάξεις των νόμων 4025/2011 και 4052/2012 και για λόγους που άπτονται της έκτακτης δημοσιονομικής συγκυρίας, η πολιτική των οικογενειακών επιδομάτων διαμορφώνεται με βάση το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα των δικαιούχων προκειμένου η ενίσχυση αυτή να παραμείνει αποτελεσματική και να συνεχίσει να προσφέρει τα οφέλη της σε εκείνους που την έχουν πραγματικά ανάγκη.

Σε ό, τι αφορά θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σας γνωρίζουμε ότι:

**1.** Σύμφωνα με την ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία, όπως έχει διαμορφωθεί μετά τη θέση σε ισχύ και των διατάξεων του άρθρου 10, παρ. 17 β και ε, του ν. 3863/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 115), « παλαιές » ασφαλισμένες του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (δηλαδή, υπαγόμενες στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, για πρώτη φορά, μέχρι και 31.12.1992), μπορούν να θεμελιώσουν δικαίωμα συνταξιοδότησης ως μητέρες ανήλικων παιδιών, με τη συμπλήρωση του λάχιστον 5.500 ημερών ασφάλισης και των ορίων ηλικίας που ισχύουν κατά το έτος της συμπλήρωσης των 5.500 ημερών και, εφόσον, κατά τη συμπλήρωση του εν λόγω χρόνου ασφάλισης (δηλαδή, των 5.500 ημερών), συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού. Για τις ασφαλισμένες που συμπληρώνουν τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο των 5.500 ημερών μέχρι και 31.12.2010, τα απαιτούμενα όρια συνταξιοδότησης είναι το 55° έτος της ηλικίας, προκειμένου για τη λήψη πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος και το 50° έτος, προκειμένου για τη λήψη μειωμένης σύνταξης. Τα ηλικιακά αυτά όρια για τη λήψη, αντίστοιχα, πλήρους ή μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος, διαμορφώνονται, σταδιακά, στο 57° ή 52° έτος της ηλικίας, για τις ασφαλισμένες που συμπληρώνουν τις 5.500 ημέρες ασφάλισης και έχουν ανήλικο παιδί μέσα στο έτος 2011, στο 60° ή 55° έτος της ηλικίας, για τις ασφαλισμένες που συμπληρώνουν τις 5.500 ημέρες ασφάλισης και έχουν ανήλικο παιδί μέσα στο έτος 2012 και καταληκτικά, πλέον, στο 65° και 60° έτος, για τις ασφαλισμένες που συμπληρώνουν τις 5.500 ημέρες ασφάλισης και έχουν ανήλικο παιδί από το έτος 2013 και εφεξής. Σύμφωνα, δε, με τη ρητή διατύπωση των εν λόγω διατάξεων, οι ανωτέρω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ισχύουν και για τους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.

Παρόμοια δυνατότητα παρέχεται και στις « νέες » ασφαλισμένες του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (δηλαδή, υπαγόμενες στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης για πρώτη φορά από 01.01.1993 και εφεξής), οι οποίες μπορούν να θεμελιώσουν δικαίωμα συνταξιοδότησης ως μητέρες ανηλίκων παιδιών, με τη συμπλήρωση του λάχιστον 6.000 ημερών ασφάλισης και του απαιτούμενου κατά περίπτωση ορίου ηλικίας (μέχρι 31.12.2012 απαιτείται η συμπλήρωση του 55<sup>ου</sup> έτους της ηλικίας ή του 50<sup>ου</sup>, προκειμένου για τη λήψη, αντίστοιχα, πλήρους σύνταξης ή μειωμένης και από 01.01.2012 και εφεξής απαιτείται η συμπλήρωση, αντίστοιχα, του 65<sup>ου</sup> έτους ή του 60<sup>ου</sup>) και υπό την προϋπόθεση ότι το παιδί είναι ανήλικο κατά τη συμπλήρωση των κατά περίπτωση απαιτούμενων ηλικιακών και χρονικών προϋποθέσεων. Σημειώνουμε, δε, ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.

**2.** Με βάση την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 10, παρ. 9, του ν. 1902/1990 (Φ.Ε.Κ. Α' 138), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 9, παρ. 8, του ν. 1976/1991 (Φ.Ε.Κ. Α' 184), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 48, παρ. 3, του ν. 2084/1992 (Φ.Ε.Κ. Α' 165)), γυναίκες οι οποίες έχουν 3 τουλάχιστον παιδιά, ασφαλισμένες μέχρι και 31.12.1992 στα Ταμεία Συντάξεως του προσωπικού των Τραπεζών, το Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε., το Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π., τον Ο.Α.Π. - Δ.Ε.Η., το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και το Τ.Α.Π. - « Η ΕΘΝΙΚΗ », τα οποία έχουν ενταχθεί στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, τόσο των ιδίων, όσο και των

παιδιών τους. Το ίδιο δικαίωμα παρέχεται και στους άνδρες ασφαλισμένους των ανωτέρω ασφαλιστικών φορέων, με την επιπρόσθετη προϋπόθεση για αυτούς, να είναι χήροι ή διαζευγμένοι και οι τελευταίοι (δηλαδή, οι διαζευγμένοι) να έχουν την επιμέλεια των παιδιών με δικαστική απόφαση. Σημειώνουμε, ότι με τη διάταξη του άρθρου 10, παρ. 17, ζ), του ν. 3863/2010 και προκειμένου για συνταξιοδοτικά δικαιώματα που θεμελιώνονται από 01.01.2011 και εφεξής, απαιτείται επιπλέον και η συμπλήρωση του 52<sup>ου</sup> έτους της ηλικίας για το έτος 2011, του 55<sup>ου</sup> έτους της ηλικίας για το έτος 2012 και του 65<sup>ου</sup> έτους της ηλικίας για το έτος 2013 και εφεξής.

**3.Με τις διατάξεις του άρθρου 39, του ν. 3996/2011 (Φ.Ε.Κ. Α' 170), παρέχεται η δυνατότητα στους ασφαλισμένους των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (πλην Ο.Γ.Α.), γυναίκες και άνδρες, να αναγνωρίσουν πλασματικό χρόνο για παιδιά, ο οποίος ανέρχεται σε 1 έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε 2 έτη ή 600 ημέρες ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο και ανεξαρτήτως του έτους γέννησης των παιδιών.**

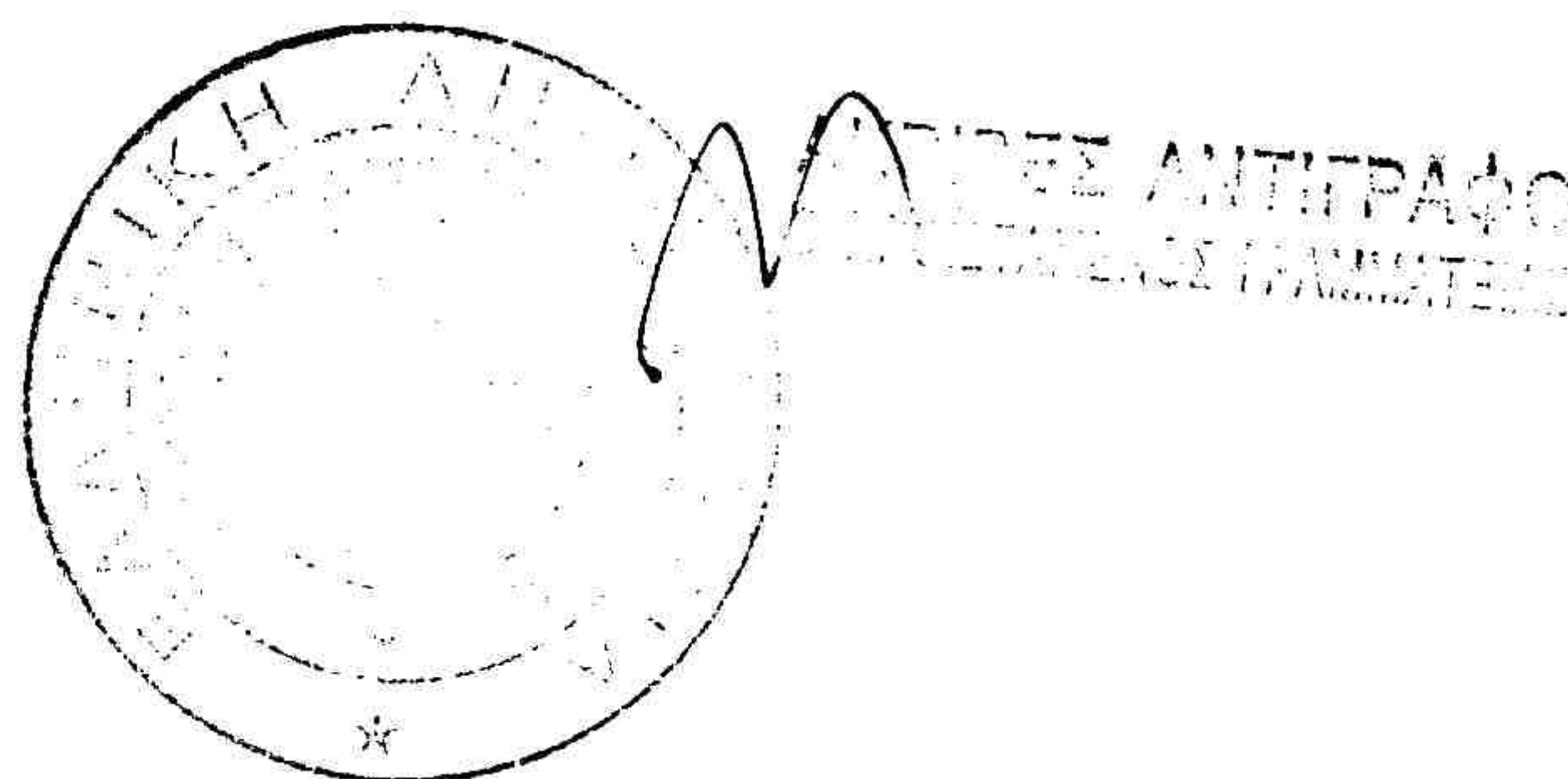
Η αναγνώριση του ανωτέρω πλασματικού χρόνου μπορεί να γίνει συγχρόνως και από τους δύο γονείς και κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων και την καταβολή, για κάθε μήνα, ποσού εξαγοράς, υπολογιζόμενου με ποσοστό 20% για τους φορείς κύριας ασφάλισης και 6% για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, επί του 25πλάσιου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχυε την 31<sup>η</sup>.12.2011. Ο χρόνος, δε, που αναγνωρίζεται λαμβάνεται υπόψη τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, υπό την προϋπόθεση ότι οι ασφαλισμένοι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή 12 έτη ασφάλισης.

Διευκρινίζουμε ότι, το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο ως προς την αναγνώριση πλασματικού χρόνου για τα παιδιά, αφορά εκείνους τους ασφαλισμένους, οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 01.01.2011 και εφεξής, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10, του ν. 3863/2010 (δηλαδή, με τις προσαυξημένες χρονικές ή/και ηλικιακές προϋποθέσεις, που με βάση το άρθρο 10, του ν. 3863/2010, διαμορφώνονται και ισχύουν από την ημερομηνία αυτή και εφεξής).

Συγχρόνως, δε, για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης, είτε με προϋποθέσεις που ισχυαν μέχρι και 31.12.2010, είτε με προϋποθέσεις από διατάξεις νόμων που δεν τροποποιούνται από το άρθρο 10, του ν. 3863/2010, ως προς την αναγνώριση πλασματικού χρόνου για τα παιδιά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 141, παρ. 1, του ν. 3655/2008 (Φ.Ε.Κ. Α' 58), όπως αυτό ισχυε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο 39, του ν. 3996/2011. Οι διατάξεις αυτές παρέχουν τη δυνατότητα αναγνώρισης, κατόπιν αίτησης, πλασματικού χρόνου για παιδιά, αρχικώς, στις μητέρες ασφαλισμένες των φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου μας και, εφόσον το δικαίωμα αυτό δεν ασκηθεί από τη μητέρα ασφαλισμένη, το παρέχουν, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, στους πατέρες ασφαλισμένους. Επιπλέον, οι διατάξεις αυτές, ως προς τη δυνατότητα αναγνώρισης του εν λόγω πλασματικού χρόνου, θέτουν τον περιορισμό τα παιδιά να έχουν γεννηθεί μετά την 01.01.2000. Και σε αυτή, πάντως, την περίπτωση, ο αναγνωριζόμενος χρόνος ανέρχεται σε 1 έτος ή 300 ημέρες

ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε 2 έτη ή 600 ημέρες ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία.



**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**I. ΒΡΟΥΤΣΗΣ**